

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI NEŞRİ-
YAT MÜDÜRLÜĞÜNE HER HAF-
TA PAZARTESİ GÜNLERİ ÇIKARI-
LIR. İLGİLİ MAKAM VE MÜESSE-
SELERE PARASIZ GÖNDERİLİR.

T. C. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI TEBLİĞLER DERGİSİ

YILLIK ABONESİ 40 KURUŞTUR.
ABONE TUTARI MALSANDIKLA-
RINDAN BİRİNE VATIRILMALI VE
ALINACAK MAKBUZ MİLLÎ EĞİTİM
BAKANLIĞI NEŞRİYAT MÜDÜR-
LÜĞÜNE GÖNDERİLMELİDİR.

Cilt: 10

26 NISAN 1948

Sayı: 483

YÖNETMELİKLERİ

Talim ve Terbiye Kurulu Kararı

Karar sayısı: 52 ÖZET:
Karar tarihi: 31/III/1948 Eğitim Enstitüleri arası
toplantısında hazırlanan
müfredat programının
bağlı örneğe göre kabu-
lû h.

17, 21 şubat 1948 tarihinde Ankara'da yapılan
eğitim enstitüleri arası toplantısında hazırlanan
müfredat programının bağlı örneğe göre kabulü
hususunun Yüksek Bakanlık Makamının onamları-
na sunulması kararlaştırıldı.

Uygundur

31/III/1948

K. Y.

Millî Eğitim Bakanı
Reşat Şemseddin Sıvı

TÜRK DİLİ ve EDEBİYATI

Maksat ve Amaç:

Eğitim Enstitülerinde Türk dili ve edebiyatı
öğretiminin amacı, orta okullarımızda öğretmenlik
yapacak öğrencileri, ana dilimizi her konuda doğ-
ru ve güzel okuyacak, doğru ve güzel yazacak,
doğru ve güzel konuşacak, bilhassa doğru ve güzel
öğretecek bir yetkiye sahip kılmaktır.

Bununla beraber, Eğitim Enstitülerinde düz-
gün konuşma ve yazma dâvası, yalnız Türk Dili
ve Edebiyatı derslerinin vazifesi değildir.

Bu konuda Türkçe öğretmenleri, enstitünün
diğer dal ve uygulama öğretmenlerinden de yar-
dım görecektir; enstitülerin bütün öğretmenleri, öğ-
rencilerin Türk Dilini her konuda doğru kullan-
malarına dikkat edeceklerdir. Bu sebeple diğer
dal öğretmenlerinin de düzgün cümleye, imlâ,
terim ve yazı birliğine mutlak bir anlaşma ile
önem vermeleri lazımdır. O kadar ki, enstitülerin
Türk dili ve edebiyatı öğretmenleri lüzum gör-
dükçe diğer dal öğretmenlerinin yaptıkları yazılı
ödevlerdeki yazı dilini, ya bizzat değerlendirecek,
yahut dal öğretmenleri bu ödevlere Türk dili baki-
mından birer not verdikleri takdirde bu notları
benimsiyerek, kendi ders notlarını, bu notlarla da
birleştireceklerdir.

Ders saatleri:

Eğitim Enstitülerini birinci ve ikinci sınıfla-
rında Türkçe dersleri haftada 4 ü ders saati ve
biri seminer olmak üzere 5 saattir. Bunlardan iki
ders saati ile bir seminer saatinde:

a) Öğrencilerin dil ve edebiyat metinlerindeki her
tür türlü fikir, sanat ve bilim değerlerini görüp
kavrayabilmeleri;

b) Edebi sanatlar, edebî neviler ve edebî meslekler
hakkında - bir öğretmen için gerekli - klâsik
bilgileri sağlam bir şekilde elde etmeleri,
İçin, metinler üzerinde dil ve edebiyat ince-
lemeleri yapılır.

Diğer iki ders saati, Dil Bilgisi ve Türkçe
uygulama dersleri için ayrılmıştır. Bununla bera-
ber uygulama öğrencileri ihtiyaç duydukları dal
öğretmenlerinin seminer saatlerinden faydalanırlar.

Metod ve Müfredat:

Eğitim Enstitülerinde bu beş saatlik çalışma-
larla öğrencilere verilmek istenen öğrenim ve öğ-
retim metodu bilgilerinin hedef ve derecesi de şu
iki maddede toplanmıştır.

a) Dil ve okuma bilgileri ile, edebî metinleri çö-
mek ve onlardan bilgi, fikir ve zevk almak
yetkisi, nasıl ve hangi metotlarla elde edilir?
b) Bu bilgiler öğrenimin ilk sekiz yıllık safhasın-
da nasıl, ne ölçüde ve hangi metotlarla öğre-
tilir?

Bu sebeple Eğitim Enstitülerinde Türk dili
ve edebiyat dersleri iki türlü çalışmayı gerekli
kılar:

- I. Öğrenim çalışmaları
- II. Öğretim uygulamaları.

Öğrenim çalışmaları:

Enstitülerde Türk dili ve edebiyatı öğrenim
çalışmaları, şu esaslar dahilinde yapılır:

- a) Dil ve edebiyat metinleri öğrencilerle birlikte
sınıfta okunur. Öğrencilerin Türk Dili metin-
lerini, doğru ve güzel okumalarına dikkat edi-
lir. Bundan başka, metinlerin nasıl okunacağı;
metinlerdeki dil, sanat, fikir ve bilim maddele-
rinin nasıl meydana çıkartılıp, metinlerin mâna-
sına ve zevkine nasıl varılacağı öğrencilere
sistemli bir şekilde gösterilir. Şöyleki:
- b) Metinlerde rastlanılan dil ve gramer özellikleri
incelenerek elde edilen karakteristik bilgiler,
örnekleriyle birlikte öğrencilere not ettirilir.
- c) Metinlerde görülecek Tarih, Coğrafya, Toplu-
bilim, fikir, felsefe v. b. gibi diğer bilimlere
ait olan; fakat onları bilmedikçe ve kavrama-
dikça metnin anlaşılmasına imkân bırakmayan;
çeşitli bilim ve fikir malzemesi üzerinde önem-
le durulur. Bunlardan yeter derecede bilinme-
yenlerin nasıl ve hangi kaynaklardan öğrenile-
ceği, ders esnasında ve yaparak öğrenme yolu
ile öğrencilere gösterilir. Kitaplar incelenir ve
bibliyografik notlar tutturulur.
- ç) Metinler vasıtasıyla öğrenilecek ifade şekilleri,
edebî sanatlar ve edebî neviler hakkındaki bil-
giler de aynı çalışma usulü ile öğrenilir, ve öğ-
rencilere küçük, karakteristik ve bibliyografik
notlar verilir.
- d) Okuma saatları için eserlerinden örnekler se-
çilen yerli ve yabancı yazarların hayatlarına,
özelliklerine, fikir, felsefe ve sanatlarına dair
edinilmesi gereken bilgilerin neler olduğu, ne

ölçüde öğrenilmesi gerektiği ve bunların nere-
lerden, nasıl öğrenilebileceği üzerinde durulur,
bilgi verilir ve bilhassa bibliyografik notlar
tutturulur.

(Bu notların, derslerde verilen bilgileri keli-
mesi kelimesine yazmak mânasında anlaşılmasa
 ehemmiyetlidir. Bu notlar, ders esnasında raslanı-
lan ve dikkat edilen önemli nokta ve bilgilerin,
kısa ve özlü cümleler halinde not ve işaret edil-
mesi demektir.)

Ayrıca bu notların, not defterlerine değil de
birtakım muntazam fiş kâğıtlarına tutturulması,
bütün bu çalışmaları daha faydalı ve daha sistemli
bir şekilde koyabilir. Şöyleki:

Derslerde çeşitli metinlerin okunması esna-
sında elde edilecek bu fişler:

- Kelime fişleri,
- Dilbilgisi fişleri,
- İfade şekillerine dair fişler,
- Vezinlere dair fişler,
- Nazım şekillerine dair fişler,
- Edebi sanatlara dair fişler,
- Edebi nevilere dair fişler,
- Edebi mesleklerle dair fişler,
- Biyografi fişleri,
- Bibliyografi fişleri,
- Folklor fişleri,
- Dil ve Edebiyat Tarihi fişleri,

Tarih, coğrafya, mitoloji, fikir, felsefe gibi
edebî metinlerde raslanacak çeşitli konulara dair
lüzumlu ve karakteristik bilgileri tesbit eden
fişler: tarzında sınıflandırılabilir.

Yine bütün bu konular üzerinde iki yıl
içinde mutlaka birçok fişler ve notlar tutturulmuş
olması şart değildir.

Ancak ders saatlarında, değişik ve çeşitli me-
tinler üzerinde çalışırken elde edilecek bu notlar
(veya fişler) her sönestr sonunda öğrencilere şu
şekilde tasnif ettirilmelidir.

Aynı konuda birleşen fişler bir araya getiril-
meli, bunlar, üzerinde yukarıdaki maddelerin isim-
leri yazılı zarflara konulmalıdır. Bu zarflar, öğren-
cilerin bütün hayatlarının böyle sistemli ve faydalı
bir şekilde çalışabilmeleri için bir çekirdek ödevi
görmelidir. Öğrenci, ileride bu konularda kendi
kendine elde edeceği yeni bilgileri yine bu zarflar-
da toplamaya alışmalıdır, ayrıca aynı konulardaki
bir bilgiyi hazırlamak gerektiği zaman derhal
kendi zarflarına başvurarak icabeden bilgiyi, bil-
hassa bibliyografik bilgiyi kolayca elde edebil-
melidir.

Seçilecek metinler ve kitaplar:

Eğitim Enstitülerinde Türk Dili ve Edebi-
yatı öğrenim çalışmaları derslerinde sınıfta okun-
mak üzere seçilecek metinler vasıtasıyla:

- a) İfade şekilleri
- b) Vezinler ve nazım şekilleri
- c) Edebi sanatlar
- d) Edebi neviler

e) Edebi meslekler

hakkında gerekli bilgiler verilecektir.

Bu sebeple sınıflarda okunmak için seçilecek metin ve kitapların bu bilgileri hakkıyla verebilecek bir özellikte olması önemlidir.

Öğretmen, metin ve kitap seçmekte serbesttir. Esasen maksat, öğrencileri bilgi toplamak yolunda, bir kitaptan değil, birçok kitaplardan faydalanmasını bilir bir yetkiye ve bir öğrenme metoduna sahip kılmasıdır. Bununla beraber sınıflarda okunacak kitap ve metinlerin, gerek Türk Dili Edebiyatının, gerek yabancı edebiyatların bütün aydınlarca bilinmesi gereken klâsik (birinci sınıf) eserleri arasından seçilmesine itina edilmelidir.

Bu hususta ayrıca Millî Eğitim Bakanlığının yayınladığı klâsiklerden ve bilhassa liseler için kabul ettiği Antolojilerden ve Antojik mahiyetli yardımcı ders kitaplarından faydalanılmalıdır.

Yazılı vazifeler ve notlar:

Eğitim Enstitülerinde ders gören öğrenciler, ders saatlarında elde ettikleri bilgileri fişlere veya not defterlerine küçük, özlü ve bilhassa Dilbilgisi bakımından düzgün ve doğru cümleler halinde yazmaya alıştıracaklardır.

Bu sebeple öğretmen, lüzum gördükçe bu notlara gözden geçirecek, yanlışlarını haber verecek ve öğrencilerin, içinde bu çeşitten notlar bulunan fiş veya not dosyalarını her fırsatta kontrol edecektir.

Ayrıca:

a) Enstitülerin Türk Dili ve Edebiyatı Dal öğretmenleri, öğrencilere ikinci, üçüncü ve dördüncü sınıflarda geçitli mevzular veya kitaplar vererek öğrencilerin bu mevzu ve kitaplar üzerinde kendi kendilerine not almalarını ve fişler hazırlamalarını tavsiye edeceklerdir.

b) Böylelikle elde edilen bütün notlar, öğrenciler tarafından ayrıca belirli bir konu üzerinde birleştirilerek, yabut belirli bir konu üzerinde bu notlardan faydalanılarak terkihi bir vazife haline getirilecek; yazılacak bir etüt veya verilecek bir ders halinde kaleme alınacaktır.

c) Dal öğretmenleri, bunlardan başka lüzum gördükçe öğrencilere daha küçük ölçüde yazılı ödevler de yaptırabilecekler, ve ders notlarını bütün bu ödev ve dosyaları incelemek suretiyle takdir edeceklerdir.

Öğretim uygulamaları:

Eğitim Enstitülerinde Dilbilgisi ve Türkçe öğretim uygulamaları; öğrencileri Türk Dili ve grameri okutabilecek bir yetkiye ulaştırmak maksadıyla; şu müfredat dahilinde yapılır:

a) Birinci ve ikinci sınıflarda ilköğretim IV ve V nci sınıflarla orta okul I. inci sınıf okuma kitapları incelenirken bir taraftan da bununla paralel yürüyen bir dilbilgisi dersi yapılarak Lexicologie, Morphologie ve Syntaxe bölümleri üzerinde durulur.

b) Üçüncü ve dördüncü sınıflarda, öğrenciler dil bilgisi ile beraber anlam bilgisi üzerinde ekserisizler yaparlar ve uygulamasını görecekları diğer dersler gibi dil bilgisi dersinin de hem planını yapmak, hem de bu dersi okutmak usullerini öğrenirler.

Kitap incelemeleri:

Enstitüyü bitirecek öğrencilerin, her şeyden önce, ellerindeki okuma ve Dilbilgisi kitapları üzerinde incelemeler yapmaları ve onlar hakkında etraflı bir bilgiye sahip olmaları şarttır. Bu sebeple, uygulama derslerinde ders planları ve uygulama

ma hazırlığı ilk ve orta okullardaki bütün okuma kitapları ile Dilbilgisi kitaplarının incelenmesi çalışmaları ile bir arada yapılır. Bunun için:

a) Okuma kitaplarının içindeki parçalar; ilk ve orta okul okuma kitaplarının hepsinden örnek alınarak; nevilere göre sınıflandırılır ve bu örnekler inceleme konusu olarak ele alınır.

b) Nevilere göre ele alınan parçaların konu ve iç konuları belirtilir, açıklanacak kelimeler ve deyimler gözden geçirilerek eksik ve az tafsilat verilmiş olanlar üzerinde durulur. Okul kitapları içindeki (çalışmalar) kısmında da gerekli soruların düzenlenmesi lüzum geliyorsa düzenlenir ve bu suretle her neviden bir veya birkaç parça hakkında öğrenciye bir öğretim bilgisi verilmiş olur.

c) İncelenen parçaların yardımcı ve ana fikirleri sıralanır, parçanın mânasında açıklanmasına yarınacak başka türlü çalışmalar gerekiyorsa, onlar da yapılır ve bilhassa orta okul öğrencilerine verilmesi gerekli icat, tertip, birlik, üslup, tasvir v. b. gibi bilgilere temas edilir.

Kompozisyon:

(Orta okul öğrencilerine verilecek yazılı ve sözlü ödevlerin nasıl yapılacağı hakkında enstitü öğrencilerinin çalıştırılması.)

Enstitü öğrencileri, kitap incelemeleri bölümünde de temas edilen özellikleri orta okul öğrencilerinin kompozisyon ödevlerinde bulmak veya değerlendirmek için şu esaslara göre hazırlanır;

a) İlk ve orta okul müfredat programı incelenir,

b) Kompozisyon esasları, yazma öğretimi bilgileri, yazı nevileri ve yazma ödevleri değerlendirilir.

c) İlk ve orta okulların Kompozisyon derslerinde bir konunun planı, plan esasları, plan şekilleri ve bunların aktüel konulara uygulanması yapılır.

d) Ödevlerde genel yanlışların bulunması, düzeltilmesi ve çeşitli düzeltme yolları gösterilir.

NOT: Öğretmen adaylarında aranması gereken ilk yetki, düzgün yazma yetkisi olduğuna göre yukarıda bildirilen amaçlara varılabilmesi için gerek öğrencilerin yazdıkları, gerek ilk ve orta okullardan getirilen yazma vazifeleri üzerinde sınıfta düzeltmeler yapılması veya bu çalışmalara bir öğrencinin hazırladığı örnek bir düzeltmenin konu olarak alınması uygun olur. Enstitülerde yazma konuları genel olarak günlük çalışmalar ve hayati konularla ilgili olacak, ayrıca, öğrencilerin gözlem ve incelemelerini kısa ve özlü bir şekilde yazma alıştırmaları da ihmal edilmeyecektir. Bu çalışmalarda yazma yetkisinin de, konuşma gibi, gerekli kelime ve düzgün cümlelerle geliştirilmesine önem verilecektir.

Okuma:

Enstitü öğrencilerinin orta okul öğrencilerine okuma dersleri verebilmeleri için görecekları uygulamalar da şu esaslar dahilinde yapılır:

a) İlk ve orta okul müfredatı incelenir.

b) Her okuma parçası üzerinde kelime ve deyimlerin açıklanması gösterilir.

c) Öğretmen adaylarına öğrencilerinin yaş ve sınıf seviyelerinden istenen okuma tekniği ve mânayı kavrama yetkilerini kontrol edebilmeyi sağlayacak nitelikte ve uygulamalar yaptırılarak onlara bu konularda devamlı bir dikkat ve alışkanlık verilir, bu bakımdan gerekli ve faydalı sorular buldurularak cevapları hazırlattırılır.

Notlar:

1 — Türk Dili öğretimi planlarının nasıl

yapılacağı, ne ölçüde ve ne şekilde uygulanacağı enstitülerin meslek dersi öğretmenleriyle birlikte planlanır.

2 — Bu sebeple burada izahı yapılmıyan maddelerin nasıl işleneceği hakkında meslek öğretmenleriyle kararlaştırılan özellikleri ve tafsilatı, bu maksatla hazırlanacak plan ve broşürlerde aranır.

3 — Türkçeyi doğru yazmak, okumak ve konuşmak için Türk Dili fonetigi ve imlâsında birliği sağlamak bakımından müracaat edilecek kaynak, Türk Dil Kurumunun yayınladığı Türkçe Sözlük'tür.

4 — Enstitü öğrencilerinin, orta okul öğrencilerine yalnız sanat bakımından değerli eserleri değil, aynı zamanda hayati konuları tanıtan bir okuma ve öğrenme yetkisi verebilmeleri için:

a) Gazete ve mecmualardan özet çıkarmak,

b) Çocuk ve gençlik edebiyatı üzerinde incelemeler yapmak gibi faaliyetlere de, gerek öğrenim, gerek uygulama saatlerinin, değer vermesi gereken noktalardandır.

MESLEK DERSLERİ

AMAÇLAR:

Öğretmen adaylarının:

a) İlerde çalışacakları okullara devam eden öğrencilerin ruh özelliklerini bilip kavrayacak,

b) Onların eğitiminde tesirli şekilde rol oynayacak,

c) Onların birtakım bilgi ve maharetleri kazanmaları için gereken elverişli zemin ve fırsatı hazırlayacak,

d) Eğitim ve öğretim problemlerine karşı devamlı bir ilgi duyacak ve bu alanda kendisini gösteren yenilikleri takip edip benimseyecek, birer eleman olarak yetişmelerini sağlamaktır.

DİREKTİFLER:

1 — Muhtelif adlar altında yer alan meslek dersleri, esasında yukardaki amaçların gerçekleştirilmesine hizmet edecek bir bütün teşkil ederler. Bunun için bu dersleri okutan öğretmenler aralarında devamlı bir işbirliği yaparak bu derslerin birbirini tamamlayıp kuvvetlendirmesine çalışacaklardır.

2 — Meslek derslerinin konuları, öğretmen-den öğrencilere aktarılabacak birtakım cansız maddeler halinde değil, bu konuları öğrenciler eski tecrübelerine, okul dışında yapacakları gözlem, araştırma ve deneyimlere, kişisel okumalara dayanarak ve enstitülerde kurulacak Psikoloji laboratuvar ve kliniklerinden faydalanarak kendileri işleyeceklerdir. Meslek dersleri bu suretle, öğrencilere benimsetilecek öğrenme ve öğretme yollarına uygun bir çalışma şeklini bizzat gerçekleştirme-ye çalışacaktır.

3 — Meslek dersleri öğretmenleriyle ayrı dersler ve uygulama öğretmenleri arasında sıkı bir işbirliği kurulacaktır. Bu maksatla uygulama derslerine eğitim enstitülerinin her iki sınıfında da mühim bir yer ayrılacaktır.

4 — Meslek dersleri çalışmalarında yalnız uygulama okulu ile yetinilmiyerek çevrede bulunan çeşitli okullardan da faydalanılacaktır.

5 — Bütün derslerle ilgili uygulama çalışmaları enstitü idarelerinde düzenlenecektir.

6 — Bu derslerle ilgili kitap ve yazılar, daima el altında bulundurularak öğretmen adaylarına tanıtılacaktır. Okul kütaphının işlek bir hale getirilmesine çalışılacağı gibi sınıflarda da kitaplıklar kurulacaktır.

7 — Meslek dersleri öğretmenleri, öğrencilere rasyonel bir şekilde okuma, çeşitli yollarla edi-

nilen bilgileri not etme ve gerekince bunlardan faydalanma yollarını da öğreteceklerdir.

8 — Enstitülerde zaman zaman meslek konuları üzerinde konferanslar ve ayışmalar tertip edilecek, meslekte çığır açmış, örnek almağa değer yerli ve yabancı kişiler için toplantılar yapılacaktır.

EĞİTİM RUHBİLİMİ

Birinci ve ikinci sınıflarda haftada birer saat

ÜNİTE I:

Eğitim ruhbilimine giriş ve genel bakış:

A — Ruhbilimle eğitim ruhbilimi arasındaki ilişki:

1 — Genel ruhbilimin eski ve yeni anlayışa göre niteliği.

2 — Konularında değişme ve gelişme.

3 — Deneyimsel ruhbilimin doğuşu.

B — Eğitim ruhbiliminin doğuşu.

ÜNİTE II:

Eğitim ruhbiliminde kullanılan inceleme ve araştırma tekniği ve metotları:

A — Bilimsel incelemenin metotları ve genel vasıfları.

B — Nesnel deneyim.

C — Çocukların incelenmesi ve gözlem.

D — Eğitimsel ve mental testlerin kullanılması ve istatistik usulleri...

ÜNİTE III:

Bireysel ayrılıklar:

A — Zekâ bakımından ayrılıklar.

B — Öğrenme bakımından ayrılıklar.

C — Kız ve erkek ırk gurupları arasındaki ayrılıklar.

D — Çeşitli tip kuramları ve bunların bilimsel ve eğitsel değerleri.

E — Bireysel ayrılıklarla ilgili olarak bazı eğitim problemlerimiz:

1 — Her çocuk başı başına bir mesele olarak muameleye tabi tutulmalıdır.

2 — Çocukların kendi kabiliyetleri istikametinde yetiştirme haklarını anlayışa fazla önem kazanmaktadır.

3 — Çocuk kapasitesi derecesinde yetiştirilmeli ve çocuğu okula değil, okulu çocuğa uydurmalıdır.

4 — Nesnel ölçmeler ve çocukları inceleme metotları bugün, dünkünden daha gereklidir.

5 — Öğrenme kanunları bireysel ayrılıklara göre uygulanmalıdır.

6 — Gelenekten öğretim metotlarına, öğretim materyallerine ve okul örgütlerine bugün daha az güvenilebilir.

7 — Öğrenciye yol gösterme işine daha çok önem verilmelidir.

ÜNİTE IV:

Bireysel ayrılıkları meydana getiren etmenler:

A — Soya çekim. (Tensel ve tinsel bakımdan)

B — Yaş ve olgunluk.

C — İrk ve coğrafi durum.

D — Öğretim, eğitim ve öğrenim imkânları.

E — Toplumsal soya çekim, cinsel ve diğer çeşitli etmenler.

ÜNİTE V:

Guruplar arasındaki ayrılıklar:

A — Aynı sınıftaki öğrenci gurupları arasındaki farklar veya derslerde aynı yaştaki çocuklar arasında farklar.

B — Kız ve oğlan çocuk gurupları arasındaki ayrımlar.

C — Ailelerin toplumsal ve mesleki durumlarının etkisi.

ÜNİTE VI:

Bireysel ayrılıkları ölçme ve belirtme metotları:

A — Zekâ ölçüleri, zekâ yaşı ve zekâ bölümü.

B — Edinikler ölçüleri, bilgi yaşları, ders yaşları.

C — Beden olgunluğu ölçüleri, fizyolojik yaş, anatomik yaş.

D — Anıklığın, kişilik özelliklerinin, hal ve tavrın ölçüleri.

ÜNİTE VII:

Bireysel ayrılıklarda toplumsal etmenler:

A — Toplumsal etmen olarak aile:

1 — Ailenin ekonomik durumu.

2 — Ailenin tahsil durumu.

3 — Ailenin meşguliyeti.

4 — Ailenin gündüz ve gece hayatı ve eğlenceleri.

5 — Ailede kalabalık ve tenhalık.

Aile fertleri ve çocuklar arasında karşılıklı münasebet.

B — Çocuğun içinde yaşadığı cemiyetle ilgili yakın ve uzak etmenler:

1 — Yakın etmenler:

a) Oyun yerleri, oyun arkadaşları, okul dışındaki vakit geçirdiği yerler.

b) Çevredeki alış ve veriş, eğlence yerleri.

2 — Uzak etmenler:

a) Köy, kasaba, şehir hayatının etkisi.

b) Öğrencinin daha önceki okulu, bu okulda düzen ve tertip, atmosfer, öğretmenleri, bunların öğrencilere muameleleri, eski okuldaki çalışma tarzı, eğlence ve oyun imkânları.

C — Bireysel ayrılıkları azaltan bir etmen olarak toplumsal faaliyetler:

1 — Sınıf birliği:

a) Sınıfın toplumsal vasıfları, bunun zamanla teşekkülü, iyi şekle ifrazı, önemi.

2 — Sınıf içinde seviye gurupları, bunların sevk ve idaresi.

3 — Çeşitli gurup çalışmaları.

4 — Okul öğrencilerinin ortak çalışmaları, öğrenci idaresi, (Selfgovernment), öğrenci kurulları ve kolları. Otorite, Hürriyet ve bütünlük prensibi.

5 — Okul-Aile birlikleri:

a) Anlamı, b) Önemi, c) Teskilâtı, problemleri. Öğretmen-veli münasebetlerinin tanzimi yolları.

ÜNİTE VIII:

ÖĞRENME:

1 — Öğrenme ve kanunları.

2 — Öğrenmede şartlandırma.

3 — Eğitsel geçiş. (formal disiplin)

ÜNİTE IX:

Hatırlama ve unutmaya:

ÜNİTE X:

Öğrenmede yorgunluk:

A — Yorgunluk ve çeşitleri:

1 — Kaslarda 2 — Duyu organlarında 3 — Zihin yorgunluğu

B — Zihin yorgunluğunun ölçülmesi ve buna ait metotlar.

C — Yorgunluğun sebepleri.

D — Yorgunluk eğrisi.

E — Okulda yorgunluk.

F — Yorgunluğun giderilmesi ve dinlenme.

ÜNİTE XI:

Duygu ve heyecanların mahiyeti ve eğitimi:

ÜNİTE XII:

Öğrenmeyi saiklendirme (Motivation):

A — Öğrenme ile ilişkisi bakımından saiklendirmenin niteliği ve anlamı:

1 — Ruh bilimsel etmen olarak saiklendirme.

2 — İçten saiklendirme:

a) Öğrenci için konunun mânalı olması.

3 — Dıştan saiklendirme:

a) Methodilme - ayıplama. b) Rekabet. c) Mükâfat ceza. d) İlerlediğini anlatma. e) Beğenilme, hâkim, sahip, üstün olma arzuları gibi güdü kaynakları.

B — Öğrenmede saiklendirmenin önemi.

C — Saiklendirmenin kendine has problemleri.

ÜNİTE XIII:

İRÂDE EĞİTİMİ:

A — İrâdenin niteliği ve özellikleri.

B — İrâde eğitiminde anlıkçılık, duyguculuk ve iradecilik akımları.

C — Fikirler ve ideler vasıtasıyla irade eğitimi.

D — Ahlâki karakter ve karakter teskilinde baslıca noktalar.

ÜNİTE XIV:

KİŞİLİK:

Eğitimde kişilik:

A — Kişilik fikrinin kavranması.

B — Kişiliğin psikolojik ve biyolojik temelleri

ÖĞRETİM METODU

Birinci, ikinci sınıflarda ikiser saat

1 — Öğretimin niteliği ve amaçları.

2 — Öğretim metodunun niteliği.

3 — Öğretim alanı olarak sınıf.

4 — Öğretim isi ve öğrenci.

5 — Öğretmenin özellikleri.

6 — Öğretmenin niteliği.

7 — İlgî ve güdü.

8 — Öğretim programları ve sistemleri.

9 — Haftalık ders çizelgesi.

10 — Ders plânları.

11 — Öğretim prensipleri:

a) Havata uygunluk.

b) Yakın yurt ve yakın zaman.

c) Etkinlik.

d) Toplulaştırma (Ünite).

12 Öğretim teknikleri:

a) Gözlem ve inceleme.

b) Deneyim.

c) Takrir.

d) Sorular.

Alıştırmalar.

13 — Ödevler.

14 — Yoklamalar.

15 — Öğretim işlerinde belli başlı yeni hareketler.

16 — Okul organizasyonu ve yönetimi.

EĞİTİM ENSTİTÜLERİ İKİNCİ YIL

"Öğretimde Ölçme Tekniği"

1 — Öğretimde ölçme fikrinin dayandığı temel prensipler.

2 — Öğretimde bu günkü ölçme yollarımızın noksan tarafları (şekil ve zaman itibarıyla çeşitleri.)

- 3 — Nesnel bilgi testlerinin tarihçesi.
- 4 — Ayarlanmış (standart) test fikri.
- 5 — Konu, ere ve şekil itibarıyla test nevi-leri.
- 6 — İyi bir testin özellikleri.
- 7 — Sınıf testleri nasıl hazırlanır.
- 8 — Sınıf testleri nasıl verilir? nasıl incele-nir? sonuç numaraya nasıl çevrilir?
- 9 — Puanlar nasıl gruplanır
- 10 — Merkezi ölçüler.
- 11 — Sapma ölçüleri.
- 12 — Bazı ölçülerin kısa yolla hesabı.
- 13 — Grupların ve sınıfların karşılaştırıl-ması.
- 14 — Grafik çeşitleri.
- 15 — Normal eğri.
- 16 — Uygulama.

RUH SAĞLIĞI BİLGİSİ

Sınıf II. (Haftada 1 saat)

I. Ruh sağlığı bilgisinin tarihçesi:
(Hareketi başlatan etmenler ve ilgili olarak gelişen kurumlar, klinikler ve görevleri.)

II. Kişilik:

A — Kişilik nedir ve karakter kavramından ayrılıkları.

B — Kişiliği meydana getiren biyolojik ve fizyolojik etmenler: (Kretschmer'in beden yapısı ve kişilik teorisi, kişiliğin biyokemik esasları, fiz-yonomistler v.s.)

C — Kişiliğin kültürel ve sosyal etmenleri:

D — Kişilik biyolojik, fizyolojik, psikolojik, sosyolojik etmenlerin bir arada ve karşılıklı etki-leri ile gelişen karmaşık bir varlıktır.

III. İnsanın ana güdülere:

A — İnsan davranışının kaynağı olarak içgü-dü teorisine yöneltilen tenkitler:

B — Gudu, (saik) mekanizma kavramlarının insan davranışını açıklamak üzere gelişmeleri.

C — İnsanın beş ana güdüsü:

a) İnsan, çalışmalarını tensel ihtiyaçlarının temini ve fizik rahatlığını gerçekleştirmek istika-metinde yönelir.

b) İnsan, kendini başarı ve üstünlüğe götü-recek şekilde davranışını düzenler.

c) İnsanların çoğu, başkalarının takdir, tas-vip, hayranlık ve saygısını kazanmayı temin ede-cek şekilde davranırlar.

d) İnsanlar genel olarak sevildiklerini ve baş-kaları tarafından istendiklerini görececek şekilde davranırlar.

e) İnsanların çoğu, kendilerini kaygıdan kur-taracak ve kendilerini tinsel ve tensel emniyet sağ-layacak şekilde davranırlar.

f) İnsanlar davranışlarıyla, sergüzeşt ve yeni tecrübeler aradıklarını gösterirler.

IV. Davranış ve savunma mekanizmaları:

a) Kötür sinema mekanizması = (trail and error) (yordamlama)

b) Yükseltme (Sublimation)

c) Ödünleme (Compensation)

d) Kaçış tepkileri

e) Kendini benzetme (identification)

f) Suçu üstünden atma (Projection)

g) Kendini aldatma (Rationalization)

h) Baskı (Repression)

i) Korku ve fobiler.

V. Bu mekanizmalar ne zaman marazleşir: Psikoz ve nevrozlar:

A — Psikoz ve nevrozların sebepleri: kalı-tımsal organik, eğitici, sosyal,

B — Psikoz ve nevrozların arazi: Davranış-ta, anlık ve duygularda.

C — Başlıca psikoz ve nevroz neveleri.

D — Tedavi ve koruma.

VI. Suç ve cürüm: (Bir ruh sağlığı problemi olarak)

A — Disiplin meseleleri, çocuk suç ve cü-rümleri.

B — Çeşitleri ve sebepleri.

C — Koruyucu tedbirler, düzeltme kavram-ları.

VII. Cinsel hayat:

A — Cinsel hayatımız ruh sağlığı bilgisini niçin ilgilendirir.

B — Çocukluk yıllarının cinsel hayatı ve problemleri.

C — Yeniyetmeliğin cinsel hayatı ve prob-lemleri.

D — Cinsel sapınlar masturbasyon, fetişizm, sadizm, mazobizm, teşhircilik, homoseksüellik'ten önceki ileri arkadaşlık ve homoseksüelli.

E — Aile ve okulda cinsel eğitim ve cinsel problemlerin çözülmesi.

VIII. Tensel arızaların ruh sağlığı üzerindeki etkileri:

A — Adler ve aşağılık duygusu ve komp-lexi.

B — Kör, sağır, topal, çolak ve solak, kam-burluk gibi beden sakatlıklarının kişilik üzerindeki psikopatolojik etkiler.

C — Görme, işitme güçlükleri, kekemelik, söyleme kusurları, baş ağrıları, peklilik, sindirme güçlükleri ve saire gibi bozuklukların davranış üzerindeki etkileri.

D — İç salgı bezlerinde bozuklukların dav-ranış üzerindeki etkileri.

E — Çocuklarda organik hastalıkları takip eden kişilik değişimleri.

F — Koruyucu ve iyileştirici tedbirler.

IX. Ailede ruh sağlığı:

A — Doğuş sırasının kişilik üzerindeki et-kileri.

B — Çocuklarda alışkanlık kurarken karşı-laşılan güçlükler: uyuku, yemek, temizlik, altını ıslatma, inatçılık, itaatsizlik ve öfke fırtınaları ve saire.

C — Çocuk davranışını düzenlemekte işle-nen hatalar: tenkit, tehdit ve korkutma, cismani cezalar, aleyhte kıyaslamalar, kıskandırma ve siare.

D — Ruhsal bağımsızlığın kazandırılması ve bununla ilgili problemler.

E — Aile çevresinde ruh sağlığını korumak için alınacak tedbirler.

X. Okulda ruh sağlığı:

A — Öğretim - eğitim ve yol göstermede bireysel farkların önemi.

B — Çok üstün zekâlı ve geri zekâlı çocuk-lar problemi.

C — Utangaç, insandan kaçan, hulyacı, ürkek çocuklar.

D — Tembel çocuklar.

E — Öğretmen kişiliğinin öğrenciler üzerin-deki etkileri.

F — Okul disiplinin etkileri.

G — Boş zamanın kullanılması.

H — Topluluktan kaçan çocukların sosyallaş-tırılması.

I — Eğitsel yol gösterme örgütleri. (Ruh sağ-lık klinikleri, çocuk ıslah müesseseleri v.s.)

J — Meslek seçiminde yol gösterme.

K — Okul, çocuğu hayata hazırlamalı ve ya-şama sanatını öğretmelidir.

XI. Problemlerin açıklanmasında kullanılacak metod ve araçlar:

A — Çocuğun okul, aile, oyun çevrelerinde gözlenmesi ve davranışının münalandırılması.

B — Aile çevresinin tahlili: sosyal-ekono-mik, kültürel durum, ana-baba bağları, ana-baba çocuk bağları, kardeş münasebetleri, evin kalaba-lık durumu, eğitici çalışmalar ve saire.

C — Çocukla yapılacak konuşmalar.

B — Çocuğu tanıma fişi örnekleri,

E — Okulda öğrenci dosyaları ve saire.

EĞİTİM TARİHİ

Sınıf II. (Haftada 1 saat)

1 — İlk çağlarda Doğu milletlerinde eğitime genel bakış.

2 — Eski Yunanistan'da eğitim: Sokrat, Eflâtun, Aristo.

3 — Eski Roma'da eğitim: Kintilyan.

4 — İslâm eğitiminin ana çizgileri.

5 — Orta çağ eğitime genel bakış.

6 — Hümanizm, reformasyon ve rönesansın öğretim ve eğitime etkileri.

7 — XVII yüzyıl (Bacon, Descartes, Komen-yus)

8 — XVIII ve XIX yüzyıllar (Locke, Rousse-au, Salzmann, Pestalozzi, Herbart, Frobel) yeni hümanizm akımı.

9 — XX yüzyılda öğretim ve eğitimde yeni hareketler ve bunları gerçekleştirmeğe çalışan pe-dagoklar ve örnek okullar.

10 — İlk, orta ve yeni çağlarda Türk eğitim ve öğretim tarihi.

ÇOCUKLUK VE GENÇLİK RUHBİLİMİ

Sınıf I. (Haftada 2 saat)

I. Çocukluk ve gençlik ruhbilimine genel bir bakış.

A — Doğuştan 20. ci yaşa kadar hayat çağları.

B — Çocukluk ve gençlik ruhbiliminin kuruluşu.

C — Çocukluk ve gençlik ruhbiliminin eğiti-minde önemi.

II. Birinci yaş:

A — Doğuş. Yeni doğan çocuğun günlük hayatı. Kımıldamaları, duyuları, öğrenmesi.

B — Bir yaşındaki çocukda bellek ve tasarımı uyamı.

C — Uzay kavramı.

D — İrade, haz ve acı.

E — Ana dilinin öğrenilmesi ve bu öğrenme-deki basamaklar.

III. İlk çocukluk (2-7 ci yaş)

A — Beden ve ruh özellikleri.

B — Oyun.

C — Dünya görüşü.

D — İmgelem, bellek ve irade.

E — Resim ve el işi.

IV. Okul çağı (7-14 cü yaş)

A — Çocuğun ruhsal hayatındaki değişiklikler.

B — Çocukda beden değişiklikleri. Baş, göğüs, kol, bacak orantıları.

- C — Çocuğun dünya görüşünde değişiklik.
 D — Gerçeğe merak.
 E — Resim ve elisi.
 F — Duyumların gelişimi (Aydetik)
 G — Düşüncenin gelişimi. Tümevarım, tüm-
 dengelim, benzetme, soyutlama, zekâ, sayı (adet)
 kavramı.
 H — Belleğin gelişimi.
 I — Çocuğun aile, okul ve arkadaşları ile
 seçimi.
 J — Sınıftaki öğrenci tipleri.
 V. Çocuğun ve geninin değişik çağlarda sevdi-
 ği konular:

- A — Masal çağı.
 B — Gerçek çağı.
 C — Duygu çağı.

VI. Erinlik ve yeniyetmelik çağları:

- A — Beden değişiklikleri.
 B — Ruh değişiklikleri.
 C — Erinlikte cinsel özellikler.
 D — Davranış ve duyguda kararsızlık. Yal-
 nızlık arzusu, huysuzluk, okul çalışmasında geri
 kalma.
 E — Gençlik ilgileri: Tabiat, kitap, oyun,
 spor, koleksiyonculuk merak ve ilgisi.
 F — Gençlikte duygular. Yaşananı saptama
 isteği.
 G — Gençlikte bağımsızlık meyli.
 H — Yeniyetmelikte ruhsal gelişme: Ailede,
 okulda, çevrede.

VII. Genlikte cinsel hayat:

- A — Yeniyetmelikte kız ve erkek farkları.
 B — Erosal gelişme.

VIII. Gençlikte dünya ve hayat görüşü, ahlâk:

(NOT: Mümkün olursa öğrencilere bu ünite-
 ler ile ilgili okul araştırmaları yaptırılacak.)

FİZİK - KİMYA

AMAÇLAR:

Fizik - Kimya öğretiminde kovuşturulacak
 amaçlar öğrencilerin:

- a) Kimyasal olayları, görev ve deneylere da-
 yanarak inceleyebilecek,
 b) Olayların bilimsel esaslarını, bir dereceye
 kadar, araştırabilecek,
 c) Gereken deneyleri maharetle, sıhhatle ya-
 pabilecek,
 d) Deney sonuçlarını kontrol edebilecek.
 Bir metoda alıştırmaları ve onları, okuta-
 cıkları bu derslere ait bilgilere hâkim kılacak
 bir seviyeye ulaştırılmalıdır.

DİREKTİFLER:

Enstitünün Fizik-Kimya dersleri yukarıda
 belirtilen amaçlara ve Eğitim Enstitüleri hakkında
 verilen genel direktiflere uyularak, aşağıda göste-
 rilen açıklamalara göre yürütülecektir:

1 — Öğretim programında gösterilen konular,
 ilk ve orta okulların müfredat programları ve ki-
 tapları esas tutularak tesbit edilmiş olup A ve B
 bölümlerine ayrılmıştır. A bölümünde gösterilen
 bilgi müfredatı, bugün orta ve kısmen ilk okul
 müfredat programlarında ve kitaplarında yer alan
 konulardır.

Bu konular, öğretmenler tarafından sönestr-
 ler başında hazırlanarak öğrencilere verilecek ça-
 lışma plânlarına göre, öğrenciler tarafından, gere-
 ken derslerde, laboratuvar, uygulama okullarında
 işlenecek, konularla ilgili deneyler yapılacaktır.

2 — Laboratuvar, öğrenciler tarafından ya-
 pılacak deneyler tamamen orta veya ilköğretimde
 uygulanacak olan deneylerin dışına çıkılmayacak-
 tır. Dal ve uygulama öğretmenleri, öğrencileri iş
 başında dikkatle takip ederek, her laboratuvar
 saatinin sonunda, öğrencilerin çalışmalarını belir-
 ten raporları toplayarak inceledikten sonra kendi-
 lerine iade edecek ve sonuçlarını tesbit edecek-
 lerdir.

Öğretmen adayları, kişisel çalışmalarına ait
 raporların ve ders plânlarını bir dosyada saklıya-
 caklardır.

3 — Öğrencilere yaptırılacak deneylerin, ya-
 rıncı meslek hayatlarında kolaylıkla tedarik ede-
 bilecekleri en basit araçlarla yaptırılması esas tu-
 tulmakla beraber, enstitü laboratuvarlarında bulu-
 nacak daha mükemmel araçların kullanılması da
 gösterilecektir.

4 — Öğretmen adaylarının; orta okul müfre-
 datına giren bilgileri etraflı bir şekilde bellemeleri,
 bu bilgilere kendilerini hâkim kılacak bir seviyeye
 ulaşmaları, bilgilerini artırma yollarını ve kaynak-
 larını öğrenmeleri gerektir. Bunun için, öğretim
 programının B bölümünde gösterilen konular,
 orta okul müfredat programlarıyla ilgili olarak,
 öğretmen adaylarının bu müfredata hâkim olabil-
 meleri, bilgi bütünlüğünü sağlayabilmeleri için lü-
 zumlu görülerek müfredata alınmıştır. Bu bölüm-
 de, öğretmen tarafından hazırlanacak bir çalışma
 plânı gereğince, adaylar ve öğretmen tarafından
 beraberce işlenecek, gereken deneyler öğrencilere
 yaptırılacaktır. Bu vesile ile namzetlere, bilgilerini
 arttırma yolları da tanıtılacaktır.

5 — Öğretmen adaylarının önemli fabrika,
 maden ocağı gibi tesislerde, plân gereğince, incele-
 me yaptırılarak bu gibi müesseseleri inceleme yol-
 ları öğretilecektir.

6 — Öğretmenler öğretim programına giren
 konuları sırasıyla işlemek zorunda değildir. Öğret-
 menler lüzumuna göre bu konuların yerlerini de-
 ğistirebileceklerdir.

7 — Sümerbank ve Etibank müesseselerinden
 ve elde ettikleri ürünlerden, yeri geldikçe, bahse-
 dilecektir. Memleketimizin yer altı ve yer üstü
 servetleri ve endüstrisi üzerinde durulacaktır.

K İ M Y A

Haftada dört saat

1 — Kimyaya giriş:

a) Maddî değişmelerin sınıflandırılması, Ana-
 liz, Sentez, Kütlelerin sakımı kanunu, ağırlık oranı
 kanunu, artan ağırlık oranı kanunu, eş değer kütle,
 atom hakkında ilk fikir, bu konular üzerinde orta
 okul ders uygulama hazırlıkları ve laboratuvar
 çalışmaları.

b) Madde kavramı, homogen ve heterogen
 sistemler, arı madde, eleman, bileşik kavramlarının
 izahı, atom yapısı hakkında kısa bilgi, hacim ka-
 nunları ve sonuçları (Gaylusak-Maryot, Gaylusak
 Sabit hacim kanunu, Avogadro kanunu) hakkında
 tamamlayıcı bilgi.

2 — Hava, oksijen ve yanma:

a) Hava, oksijen ve yanma hakkında orta
 okul ders uygulama hazırlıkları ve laboratuvar
 çalışmaları.

b) Kimyasal-enerji hakkında kısa bilgi.

3 — Su:

a) Suyun fiziksel özellikleri, analiz ve sentezi,
 kaynak, ırmak göl ve deniz suları, sert sular. Su-
 yun arılaştırılması, filitreler. İyi bir içme suyu-
 nun özellikleri. Suyun sertlik derecesinin tayini,
 su hakkında orta okul uygulama ders hazırlıkları
 ve laboratuvar çalışmaları.

b) Elektroliz, iyonlaşma ve bileşiklerin mey-
 dana gelmesi hakkında periyodik sisteme ve atom
 yapısına dayanan çok kısa ve tamamlayıcı bilgi.

İKİNCİ SÖMESTR

4 — Hidrojen:

a) Hidrojen konusu üzerinde orta okul ders
 uygulama hazırlığı ve laboratuvar çalışmaları.

Oksitlenme ve indirgenme,

b) (Redoks) olaylarının misallerle izahı.

5 — Yemek tuzu eriyiğinin elektrolizi; Hid-
 ro klorik asit (tuz ruhu). Klor ve klorürler.

a) Yemek tuzu eriyiğinin elektrolizi, hidro-
 klorik asit, klor klorürler ve sodyum hidroksit hak-
 kında orta okul ders uygulama hazırlıkları ve la-
 boratuvar çalışmaları.

b) Asit, baz, tuzların incelenmesi, metallerin
 gelirim sırası, hidroliz hakkında kısa bilgi.

6 — Kükürt, kükürtlü hidrojen, kükürt diok-
 sit ve sülfirik asit:

a) Kükürt, kükürtlü hidrojen, kükürt dioksit
 ve sülfirik asit hakkında orta okul ders uygulama
 hazırlıkları ve laboratuvar çalışmaları.

b) Kimyasal homogen ve heterogen denge ve
 Faktörleri, katalizin endüstride ve biyolojideki
 önemi hakkında kısa bilgi.

ÜÇÜNCÜ SÖMESTR

7 — Amonyak, nişadır, nitrik asit:

a) Amonyak, nişadır ve nitrik asit hakkında
 orta okul ders uygulama hazırlıkları ve laboratu-
 var çalışmaları. Azotlu gübreler.

8 — Fosfor ve kemikler:

a) Fosfor ve kemik üzerinde orta okul ders
 uygulama hazırlığı ve laboratuvar çalışmaları.
 Fosforlu gübreler.

9 — Yakıtlar ve karbonun oksijenli bileşik-
 leri:

a) Yakıtlar ve karbonun oksijenli bileşikleri
 hakkında orta okul uygulama ders hazırlıkları ve
 laboratuvar çalışmaları.

b) Soda ve potas hakkında tamamlayıcı
 bilgiler.

10 — Yapı gereçleri:

a) Kireç taşı, kireç, harç, çimento, alçı konu-
 ları üzerinde ders uygulama hazırlıkları ve labo-
 ratuvar çalışmaları.

11 — Metaller üzerinde inceleme:

a) Demir, çinko, alüminyum, kalay, kurşun,
 bakır, civa, gümüş metallerinde üçü öğretmen
 tarafından tip olarak seçilmek suretiyle özellikleri
 üzerinde uygulama hazırlıkları ve laboratuvar ça-
 lışmaları yapılacaktır.

b) Metallerin fiziksel, mekanik ve kimyasal
 özellikleri, tabiatta bulunmuş şekilleri ve genel
 elde edilme metotları hakkında tamamlayıcı bilgi.

DÖRDÜNCÜ SÖMESTR

12 — Organik kimyaya giriş:

a) Organik maddelerin nitel analizi ve hidro-
 karbonlar hakkında orta okul ders uygulama ha-
 zırlıkları ve laboratuvar çalışmaları.

b) Organik maddeler, karbon değerliğinin
 özelliği, karbon atomlarının birbirleriyle birleşme
 şekilleri, homolog, izomeri, organik kimyanın sınıf-
 landırılması ve başlıca fonksiyonlarının tanıtıl-
 ması.

13 — Alkolik mayalanma, ispiroto, sirke, sirke

asidi: Tekel ürünleri, diğer alkollü içkiler ve zararları memleketimizin Birn ve Sarapçılığı.

a) Alkolik mayalanma, ispiro, sirke ve sirke asidi hakkında ders uygulaması ve laboratuvar çalışmaları.

14 — Besinler:

a) Besinler, çeşitleri, besin kaynakları, vitaminler ve bu konular üzerinde ders uygulaması ve laboratuvar çalışmaları.

b) Karbonhidratlar, yağlar ve proteinler hakkında bilgi.

15 — Basit kimya ile ilgili fabrika ve müesseselerin incelenmesi.

M A T E M A T İ K

AMAÇLAR:

Eğitim Enstitülerinde, Matematik öğretiminde varılacak amaç:

Öğretmen adaylarını ilk ve orta okul müfredat programlarının istediği bilgiyi yetkiyle kullanacak seviyeye getirmektir. Bunun için matematik müfredatında şu hususlar göz önünde bulundurulmuştur:

a) Öğretmen adaylarına, edindikleri bilgiyi yetkiyle kullanabilmeleri için, lüzum görülen konularda, ilk ve orta okul seviyesi üstünde kendilerine yeteri kadar bilgi kazandırılması.

b) Bilgilerde başlılık temini maksadıyla müfredatın üniteler halinde işlenmesi.

DİREKTİFLER:

Eğitim Enstitülerinde okutulması istenen müfredatın amaçlarına varılması için şu hususların göz önünde tutulması gereklidir:

a) İlk ve orta okul müfredat programındaki konular öğretmen adaylarına ileride okutacakları şekilde öğretim metodu ile birlikte inceltirilecektir.

b) Üniteler işlenirken seçilen problem ve örneklerin hayati olmalarına, imkân derecesinde, önem verilecektir.

c) Öğrencilere bilgi kazandırmak için onların kişisel çalışmaları esas tutulacaktır.

d) Ünitelerin işlenmesinde tesbit olunan sıra takip olunmakla beraber bunların sınıflara bölünmesi her enstitünün matematik öğretmenleri kurulunca belirlenecektir.

e) Birinci sınıfta 4 saat matematik dersinin bir saati, ikinci sınıfta da 5 saat matematik dersinin iki saati uygulama derslerine ayrılacak. Lüzum görüldükçe dal ve uygulama öğretmenlerinin iş birliği ile ayrılan bu ders saatleri değiştirilebilecektir.

ARİTMETİK VE CEBİR

ÜNİTE I. SAYI

Sayılar:

a) Sayıların yazılması ve okunması (sayı kavramı)

b) Sayı çeşitleri. (Tam, kesir, rasyonel, yad-rasyonel, karmaşık sayılar ve romen rakamları.)

Tam sayılarla dört işlem.

Metre sistemi.

Bölen ve kat.

Kesirlerde dört işlem.

Cebir sayıları ve cebir ifadeleri ve bunlar üzerinde işlemler. (Çok terimlilerin x-a ile bölünebilmesi)

ÜNİTE II. Oran, orantı.

Oran ve orantının tanımları ve özellikleri. Doğru ve ters orantı, konşu orantı.

Basit ve bileşik üçlü kuralı. Bire indirgeme metodu.

Yüzde, faiz ve iskonto hesapları.

ÜNİTE III. Eşitlik:

Birinci dereceden iki ve daha çok bilinmi-yonlu denklem takımları ve bunlara varan prob-lemeler.

Fonksiyon kavramı. Birinci derece fonksiyonun incelenmesi ve grafiği.

Üslü ve köklü çokluklar. Bunlar üzerine iş-lemeler. Grafikleri.

İkinci derece denklemler:

a) Çözümü ve tartışılması.

b) Köklerle katsayılar arasındaki bağıntılar.

c) Problem ve denklem kurma.

İkinci derece fonksiyonun grafikte gösteril-mesi (Grafikle çözüm)

ÜNİTE IV. Limit ve Türev kavramı:

Türev ve işlemleri.

Türev yardımıyla fonksiyon incelenmesi. Maksimum ve Minimum. (Eğik asimptotlu ve kök-lü fonksiyonlar yapılmayacak.)

G E O M E T R İ

ÜNİTE I. Geometriye giriş:

Geometri kavramları (Cisim, yüzey, çizgi, nokta.)

Geometri prensipleri (Tamlar, aksiyon, teorem.)

Doğru ve açı çeşitleri.

Doğruların birbirine göre durumları.

ÜNİTE II. Çokgenler:

Üçgenler, dörtgenler.

Simetri ve temel çizimler.

Eşit şekiller ve üçgenlerde eşitlik halleri.

Geometrik yer anlamı. (Doğruya ait geomet-rik yerler.)

Dörtgenler ve çeşitleri.

ÜNİTE III. Dayire:

Dayirede tanımlar. Kiriş, teğet ve açıları.

İki dayirenin konuları ve teğetleri.

Kirişler ve teğetler dörtgeni.

Geometrik yerler ve bunlarla çizimler.

ÜNİTE IV. Alan kavramı:

Eşdeğerli şekiller.

Alanların ölçülmesi. (Dikdörtgen, paralel ke-nar, üçgen ve çokgenler.)

Düzgün çokgenler sayısı. Dayirenin çevre ve alanı.

ÜNİTE V. Orantı ve benzeşim:

Bir doğru parçasının belli bir oranda ikiye ve dıştan bölünmesi.

Paraleller demeti ve Tales teoremi.

Homotetik durum ve çokgenlerde benzerlik teorimleri.

Dayirede kesenler teoremi.

ÜNİTE VI. Doğru ve düzlemler:

Doğru ve düzlemlerin konumları. (Paralellik ve diklik)

Merkezi, eğik ve dik izdüşüm.

ÜNİTE VII. Cisimlerde alan ve hacim hesapları:

Prizma, silindir, piramit, koni, küre.

ÜNİTE VIII. Logaritma:

Logaritma kavramı ve işlemleri.

Logaritma cetvelinin kullanılması.

Basit üslü ve logaritmik denklemler.

Hesap cetvelinin kullanılması.

ÜNİTE IX. Trigonometri:

Trigonometri fonksiyonlar ve grafikleri ve bunlar arasındaki basit bağlantılar.

Sinüs, kosinüs, tangent, ve yarım açı teorem-leri.

Üçgenlerin çözümleri.

Toplam formülleri.

Basit trigonometrik denklemler.

F İ Z İ K

Amaçlar ve Direktifler:

1 — Öğrencilerin orta okul programında mevcut konulara ait bilgileri tamamlanacak ve bu sınıflarda öğretim esnasında yapacakları deneylerin hepsi teker teker kendilerine yaptırılacaktır.

2 — Öğrencilere, okutacakları konulara hâkim olacak bilgi verilecektir.

3 — Öğrencileri, bildiklerini en uygun ve en kolay şekilde öğretebilecekleri bir metotta sahip kılınacaktır.

4 — Pratik çalışmalardan iyi sonuç elde edilmesi için öğrencilerle devamlı olarak meşgul olunacaktır. Dal ve uygulama öğretmenleri pratik çalışmalarda hazır bulunacaklardır.

Birinci sönestr:

1 — C. G. S. ve M. K. S. bilimler sistemi:

A — Kompas ve mikrometre ile uzunlukların ölçülmesi, terazi ile çift tartma, şise metodu ile katı ve sıvıların yoğunluklarının bulunması, havanın yoğunluğunun tayini hakkında manipülasyonlar.

B — Bu sistemlerde temel ve türel bilimler hakkında tamamlayıcı bilgiler:

2 — Kuvvet anlamı:

A — Kesik ve paralel kuvvetlerle manipülasyonlar.

B — Kuvvet anlamı, bileşke ve bileşenler, bir kuvvetin bir noktaya ve bir eksene nazaran momenti, ağırlıklı bir cismin denge şartları, sürtme kuvveti, ağırlık merkezi hakkında tamamlayıcı bilgiler.

3 — Hareket ve neveleri:

A — Atvot aleti ve eğik düzlem ile düzgün değişen doğru hareketin incelenmesi, boşlukta düşme, Atvot aleti ile $F = m \cdot d$ formülünün sağlanması hakkında manipülasyon ve pratik çalışmalar.

B — Doğru yürügel düzgün ve düzgün değişen hareket, kuvvet, kütle ve işme arasında münasebet, eylemsizlik prensibi, havanın direnci limitli neaklar, eğik, yatay ve düşey atış, düzgün dairesel ve sinosoidal hareket, sarkaç, ϵ nin tayini, zenel çekim kanunu, ϵ nin yükseklik ve Coğrafi enlemle değişmesi, saatlar hakkında kısa tamamlayıcı bilgi.

4 — İş ve enerji:

İş ve güç, kinetik ve potansiyel enerji, enerjinin sakımı.

5 — Basit makineler:

A — Kaldıraç, makara, palanga, çukruk, dişli, kantar ve haskül ile manipülasyonlar.

B — Vinc, haskül, terazi, vida hakkında tamamlayıcı bilgi.

6 — Düzgün sıvılar:

A — Sıvıların bulundukları kapların din ve tepellerine yaptıkları basınçlar, birleşik kaplarda sıvıların dengesi, yüzey gerilim, kılcal borular, Arsimet prensibinden faydalanarak sıvı ve katıların yoğunluklarının tayini hakkında manipülasyonlar ve deneyler.

B — Sucenderesi, Arsimet prensibi, Dansimet-re ve Arcometreler hakkında bilgi.

İkinci s0mestr:

7 — Gazların mekanığı:

A — Atmosfer basıncının 0l0lmesi, barometreler, mariyot kanununun sađlanmasđ, manometreler hakkında manipulasyonlar.

B — Mariyot kanunu barometre ve manometreler, gazların kinetik teorisi, Dalton kanunları hakkında tamamlayıcı bilgi.

8 — Durgun gazların statığı:

A — Sifon, sıvı ve gaz tulumbarları, baroskop ile pratik 0alışmalar.

B — Tulumbarlar ve balonlar hakkında tamamlayıcı bilgi.

9 — Sıcaklık kavramı:

A — Termometreler, katı ve sıvıların genleşmelerinin incelenmesi, hakkında manipulasyonlar.

B — Muhtelif sıcaklık dereceleri, sıcaklığın katı cisimler ve gazlar 0zerine etkisi, yüzeyce ve hacimce genleşme, gaz kanunları.

10 — Isı miktarı:

A — Kalorimetre ile ısınnma ısısının tayini, buzun ergime, suyun buharlaşma ısılarının 0l0lmesi, buharların en yüksek basıncı, j nin tayini, ısınnı yayılmasına ait Demonstrasyon ve manipulasyonlar.

B — Kalori, ısınnma ısısı, ısı ve iş, ergime, buharlaşma, kuru ve doyuran buhar, gazların sıvılaşması hakkında tamamlayıcı bilgi.

11 — Isı motorları:

A — Buhar makinesi ve patlırlı motorlar 0zerinde pratik incelemeler ve bu motorlar hakkında tamamlayıcı bilgi.

12 — Meteoroloji:

A — Sağlı ve yoğunlamalı igrometre ile bağılnemin tayini hakkında pratik 0alışmalar.

B — Igrometreler, rüzgárlar ve bulutlar hakkında bilgi.

13 — Titreşim hareketi ve ses:

A — Titreşim hareketinin yayılması, girişimi, rezonans, sesveren teller ve borular hakkında pratik 0alışmalar.

B — Titreşim hareketi, sesin hızını tayin metotları, hızın tabi olduğu şartlar, sesin fizyolojik vasıfları hakkında tamamlayıcı bilgi.

Üçüncü s0mestr:

14 — Işığın yayılması:

A — Gölge, yarı gölge, güneş ve ay tutulması, aydınlanma kanunlarının sağlanması, ışık kaynaklarının şiddetlerinin tayini hakkında manipulasyonlar ve demonstrasyon.

B — Işık hızının tayin metotları, aydınlanma ve ışık şiddeti hakkında tamamlayıcı bilgi.

15 — Işığın yansıması:

A — Yansıma kanunlarının sağlanması, düz ve küresel aynalar ile manipulasyonlar.

B — Yansıma, konkav ve konveks aynalar hakkında tamamlayıcı bilgi.

16 — Işığın kırılması:

A — Kırılma kanunlarının sağlanması, kırılma indisinin tayini, tam yansıma, prisma ve merceklerde ışığın kırılması hakkında manipulasyon ve demonstrasyonlar.

B — Işığın kırılması, kırılma indisinin mahiyeti, kırılmadan doğan görünüşler, paralel yüzölüm, prisma ve mercekler hakkında tamamlayıcı bilgi.

17 — Işığın ayrışması:

A — Tayf, neveleri, spektroskop.

18 — Optik aletler:

A — Büyüteç, mikroskop, dürbünler, projeksiyon ve fotoğraf aletleriyle manipulasyon.

B — Göz ve kusurlar, gözlükler.

19 — Işığın titreşimi:

B — Işığın girişimi, kırınım, polarıma, çift kırılmanın deneylerle tetkiki.

20 — Elektrostatik:

A — Sürtme ve tesir ile elektrikleşme, Elektrometre ile potansiyel 0l0lmesi ve Q/V nin sabit olduğunun sağlanması.

B — Sürtme ile elektrikleşme, tesir ile elektrikleşme, elektrik alanı ve potansiyel, kapasite, kondansatörler, tesir makinası hakkında tamamlayıcı bilgi.

21 — Manyetizma:

A — Sürtme, tesir ve elektrikle miknatışlanma, manyetik, tayfın incelenmesi, eğilim açısının 0l0lmesi hakkında manipulasyon ve demonstrasyonlar.

B — Manyetik alan şiddetinin hesabı, kulon kanunları, arızın manyetik alanı hakkında tamamlayıcı bilgi.

Dördüncü s0mestr:

22 — Elektrik akımının kimyasal etkisi:

A — Elektroliz, piller, akümülatörler, faraday kanunlarının sağlanması.

B — Elektroliz, Arenyüs teorisi, Kulon ve Amper'in elektrolitik tarifleri, piller, akümülatörler, kaplamacılık hakkında tamamlayıcı bilgi.

23 — Elektrik akımına karşı iletkenlerin gösterdiği direnç:

A — Ohm kanununun sağlanması, Reostalar, direncin tayini, seri ve paralel bağlanmaları ve şönt hakkında demonstrasyon, manipulasyon ve tamamlayıcı bilgi.

24 — Elektrik akımının ısıya çevrililiği:

A — Jul kanunlarının sağlanması, lambalar, elektrik sobaları ve 0töleri, güvence telleri, ark lambası ile pratik 0alışmalar.

B — Jul kanunları, elektriki güç, elektrikle aydınlanma ve ısınnma, elektrik sarfiyatı hakkında bilgi.

25 — Elektrik akımının manyetik tesirleri:

A — Doğru, çember, ve makara akımının manyetik alanları, tangentler pusulası, elektro miknatış, zil ve telgraf, elektro manyetik kuvvet elektrik motoru ile manipulasyon ve demonstrasyonlar.

B — Elektrik akımının manyetik alanı, Histeresis, elektro manyetik kuvvet hakkında tamamlayıcı bilgi.

26 — Ölçü aletleri:

A — Galvanometre, Ampermetre, Voltmetre ve Vatmetre, elektrik sayacı ile manipulasyonlar ve demonstrasyonlar.

27 — İndükleme:

A — Elektriksel indüklemenin deneylerle incelenmesi, öz indüklenme, indüklenme makarası ve dinamo ile pratik incelemeler ve demonstrasyonlar ve tamamlayıcı bilgi.

28 — Alternatif akım:

A — Alternatif akımı yön değiştirme mahiyetinin gösterilmesi, zahiri direnç, çok fazla akımlar elde etmek ve bu konular 0zerinde manipulasyon ve demonstrasyonlar.

B — Alternatif akımın elde edilmesi, Alternatörler, Aternatif akım motorları, müessir şiddet, Enpedans hakkında tamamlayıcı bilgi.

29 — Transformatör ve Redresörler:

A — $V I/V 2 = N I/N 2 = I 2/I 1$ oranının transformatörle sağlanması, Redresör yardımıyla bir akümülatörün doldurulması hakkında pratik 0alışmalar.

30 — Gazlar içinde Deşarj:

A — Kruks tüpleri ile Katot ışınnlarının özelliklerinin incelenmesi, X ışınnları ile Radyoskopi deneyleri, Diyot lamba ile demonstrasyonlar.

B — Katot ve X ışınnlarının elde edilmesi ve mahiyetleri hakkında tamamlayıcı bilgi.

31 — Elektriki titreşimler:

B — Tesla transformatörü ile elektromanyetik dalgaların incelenmesi, alıcı ve verici cihazlarla telsiz deneyleri.

R E S İ M - İ Ş

Sınıf I, (Haftada 2 saat)

I — DERSİN AMAÇLARI:

1 — Öğrencileri, okutacakları türlü derslerle ilgili konuları çeşitli resim-iş araçlarını kullanmak suretiyle ifade edebilecek bir duruma getirmek, onların okula ilk geğişlerinde bu bakımdan eksik görölen taraflarını tamamlamak için gereken tedbirleri almak.

2 — Öğrencilerde renk ve şekil zevkinin geliştirilmesine 0alışmak, öğretim sırasında faydalanılmak 0zere öğrencilere yaptırılacak iş ve resim konularında bunların sadece öğretim bakımından değerli vasıfları taşınması ile yetinilmeyerek estetik yönden de değerli olmalarını sağlamak.

3 — Öğrencilere 7-15 yaşlarındaki çocuklara mahsus resim ve işlerin özelliklerini tanıtmak, ilk ve orta okul çağındaki çocukların bu yönden ne suretle geliştiklerini onlar tarafından yapılmış resim ve iş örnekleriyle göstermek.

4 — Öğrencilere pergel, cetvel, iletici, kumpas gibi resim; keser, destere, kerpeten, rende, makas, bıçak, çekiç, havya gibi iş aletlerini ve türlü materyelleri kullanırmak ve işletmek suretiyle türlü derslerin konularıyla ilgili teknik karakterde resim ve iş yapmayı öğretmek, öğrencileri, çeşitli ders konularıyla ilgili öğretim resimlerini, karakteristik vasıflarını belirtecek surette ve süratle çizmeye alıştırmak, onların ellerini işlek bir hale getirmek.

5 — Sanat bakımından, okul ve çevredeki, değerli eski eserleri öğrencilere incelemek, bu incelemeler sırasında eserin en bariz vasıflarını belirtecek resimler yaptırarak, bu suretle çevre motiflerinin basitleştirilmiş resimlerini yapmayı öğretmek.

II — DERSİN UYGULANMASIYLA İLGİLİ DİREKTİFLER:

1 — Eğitim Enstitülerinde okunan bütün derslerin daha verimli ve faydalı olabilmesi için yapılması lazım ve mümkün olan resim-iş konularını ilgili derslerin öğretmenleri, resim-iş dersi öğretmenleriyle birlikte saptayacaklardır.

2 — Resim-iş derslerine ayrılan haftalık ders saatleri dışında bu derslerle ilgili özel derslik ve işlikler her zaman için öğrencilerin faydalanmalarına hazır bulundurulacaktır.

3 — Bu programda yer alan resim-iş konularının gerçekteştirilmeleri için bir karışık teknik işliği ile resim dersliğinin, ondan sonra maden, ağaç, mukavva, modelaj işlerine mahsus işliklerin kurulması cihetine gidilecektir.

4 — Resim-iş dersi konusu olarak saptanmış işleri yapmak için gereken çeşitli araç ve gereçlerin bu işlere katılacak öğrenci sayısına göre dersten önce hazır bulundurulması lazımdır.

5 — Bu dersle ilgili 0alışmalarda işliğe alınacak öğrenci sayısının (20) den fazla olmaması sağlanmalıdır.

6 — Derste öğrencilerin ayrı ayrı konular 0zerinde teker teker veya küme halinde 0alışarak tek başlarına veya küme içinde 0alışmaya alıştırılmaları gerektir.

7 — Öğretmen adaylarının uygulama dersi verdikleri sırada ve öğrencilere iş yaptırmak sure-

tiyle ders gösterme alışkanlığının kazandırılmasına çalışılmalıdır.

8 — Resim iş konusu ve malzemesi olarak asid yakın çevrede bulunan basit ve değerli, parasız varlıkların tedariki mümkün olan eşyadan faydalanma yolunun tutulması, bu hususun öğretmen adaylarına asid örnekler gösterilerek öğretilmesi gerektir.

9 — Her öğrencinin belli bir süre içinde, belli sayıda resim ve işi bizzat yapmış olmasının bir ilke olarak kabul edilmesi, onlara, bu şekildeki çalışmalarını göz önünde tutularak, sınıf geçme notu verilmesi uygun olur.

10 — Resim iş dersinin verimli olabilmesi için eğitim enstitülerinin özellikleri, bu dersler için işliklerin her zaman açık bulundurulacağı, öğrencilerin (20) şer kişilik kümelerle ayrılarak çalıştırılacakları göz önünde tutularak yeter sayıda öğretmen ve öğretmen yardımcısı verilmesi gerektir.

III — DERS KONULARI:

A. RESİM:

a) Orta okulda gösterilen derslerin öğretilmesiyle ilgili resimler:

Şekillerin karakterlerini belirtecek vasıfta, teferuatsız, çizgi halinde bitki, hayvan, eşya taşı araçları, âlet resimleri... gibi.

b) Bir âlet ve olayın türlü safhalarını gösterecek karakterde ve sema halinde resimler: Tohumdan bitkinin yetişmesi, tomurcuklanma, çiçeklenme, tozlanma, döllenme; böceklerin çiçek ve meyvelerle münasebetleri; kan dolaşımı; solunum, sinir sistemi; deri, kas, beyin, göz, kulak kesiti; elektrik akımı; telgraf ve telefon şemaları; dinamo, merceklerle fotoğraf makinesi kesitleri; su tulumlarının ve hava boşaltma cihazının kesitleri; makara ve vinci resimleri... gibi.

c) Tarih-Coğrafya, vatandaşlık bilgisi ile ilgili resimler, ve haritalar: Türlü tarih ve coğrafya bilgilerini aksettirecek basit haritalar, mukayeseli bilgi kazandırmaya elverişli grafikler; meteorolojik olayları saptamaya yarayan çizelge ve grafikler... gibi.

d) Aritmetik ve geometri bilgileri kazandırmaya yarar karakterde resimler: Geometri şekilleriyle süsleme (tezyini resim), geometri problemlerinin şekillendirilmesi, milimetre taksimatlı kağıtlar üzerinde hazırlanacak diyagram ve grafikler... gibi.

NOT: Bu resimlerden önemli birkaçının yazı tahtasında renkli tebeşirlerle ne surette yapılacağı gösterilecektir.

B — İŞ:

a) Basit âlet ve malzeme bilgisi: Öğrencilere yaptırılacak çeşitli işlerde kullanılan önemli âlet ve malzemenin tanıtılması, nerelerde ve ne işlerde kullanıldıkları, önemli özellikleri, âletleri temiz tutmak ve gerektikleri işlerde kullanmak, âlet bakımı; malzemeyi hesaplı kullanmak, yapılan işlerin temiz ve kullanışlı olmalarının önemi; sağlık şartlarına uygun çalışma vaziyetleri, çalışırken kazalara meydan vermeme çareleri; kaza vukuunda alınacak ilk tedbirler.

b) Kâğıt ve mukavva işleri: Kolanın pişirilmesi, tutkal kaynatılması, ebru kâğıt hazırlamak kolalı kâğıt yapmak, mukavva ve bezin kesilip yapılandırılması; resim cilbendi, bitki albümü, kelebek veya böcek kutuları gibi kullanılabilir öğrenci eşyası ve öğretim aracı yaptırmak. Ciltleri bozulan kitapların tamiri, basit broşür cildi, veya küçük, sicimli cilt yaptırılması.

c) Ağaç işleri: Tahta kesme, rendeleme, törpü ve zımpara kullanma, boyama, cilalama. Karışık teknikle meydana getirilen basit ders araçlarının tahta kısımlarını hazırlama, basit ders araçlarına altlık veya iskelet olacak aksamı hazırlama, taksimatsız metre, gönye, iletke; malzeme veya âlet kutusu, boy ölçme âleti, terazi veya baskül modeli, makaralar, geometri şekilleri, gibi eşya ve ders araçları.

d) Maden işleri: Telleri bükme, sararak helezon yapmak, eğelemek ve lehimlemek suretiyle kâğıt askılığı, saçayak, geometri şekilleri, tesviye münhanileri yapmak; teneke ve çinkoyu kesmek, bükme veya kıvrıma, kenet ve lehim yapmak

suretiyle rüzgâr fırıldığı, ısı helezonu, su çarkı, lüni, küvet, desimetreküp... gibi ders araçları yaptırmak.

e) Modelaj: Killi çamurdan, plâstilin veya alçıdan meyva ve sebze örnekleri, insan ve hayvan organlarının modellerini yapmak kil ve kumdan kabartma harta ve yer arızalarının, tarihi devirlere ait eşya ve araçların örneklerini yapmak.

f) Karışık teknik: Toplu dersler bölümünün fizik-kimya, biyoloji, tarih coğrafya ve matematik derslerinde kullanılan ders araçlarından bazıları veya bu derslerden alınacak basit konular türlü malzeme kullanılarak yapılabilir: Güneş saati, rüzgâr istikametini göstermeye yarayan âlet, mikrofon, telgraf, tulumba, basit motor kesiti, su tesviyesi, tüp maşası, pantograf, Newton çarkı, cam ve telerden geometri şekilleri, teoremleri çözmeye yarayan araçlar, kilit, elektrik zili, elektrik ocağı ve ütüsü, musluk gibi okul ve ev eşyasını tamir etmek.

NOT: 1) Resim iş dersi için yukarıda saptanmış olan ders konularının hepsini yaptırmak şart değildir. Bu dersleri gösterecek öğretmenler diğer derslere ve uygulamalara yardımcı olabilecekleri bunlar arasından seçecekler, bu konular işlenirken öğrencilere verilmesi gereken teknik bilgi ve becerikliliği kazandırmaya çalışacaklardır. Yukarıda verilen konulardan başka öğretmenin bu maksada uygun yeni konular vermesi mümkün olacağı gibi öğrenciler tarafından yapılması arzu edilen yeni konular da işlenebilecektir.

NOT: 2) Bu müfredattaki ders konuları saptanırken her ne kadar kâğıt, ve mukavva, ağaç, maden, modelaj işleri diye teknik bir tasnif yapılmışsa da bu konular, müstakil atelyelerde ve muayyen tekniklerle meydana getirilecek işlere ait misallerdir. Eğitim enstitülerinde yukarıda belirtilen türlü malzeme ve âletlerle yapılan karışık teknik çalışmalara birinci planda yer verilecektir.

(Arkası 484 üncü sayıda)

BU DERGİDEKİ KANUNLAR, KARARLAR VE TAMİMLERLE DİĞER YAZILAR TARAFIMIZDAN OKUNMUŞTUR

1	12	23	34	45
2	13	24	35	46
3	14	25	36	47
4	15	26	37	48
5	16	27	38	49
6	17	28	39	50
7	18	29	40	51
8	19	30	41	52
9	20	31	42	53
10	21	32	43	54
11	22	33	44	55